

Regels en Pestprotocol Obs de Tandem



Pesten op school: Hoe ga je er mee om?

Pesten komt helaas op iedere school voor, ook bij ons. Het is een probleem dat wij onder ogen zien en op onze school serieus aan willen pakken.

Daar zijn wel enkele voorwaarden aan verbonden:

VOORWAARDEN

Pesten moet als probleem worden gezien door alle direct betrokken partijen: leerlingen (gepeste kinderen, pesters en de zwijgende groep), leerkrachten en de ouders/ verzorgers (hierna genoemd: ouders)

De school moet proberen pestproblemen te voorkomen. Los van het feit of pesten wel of niet aan de orde is, moet het onderwerp pesten met de kinderen bespreekbaar worden gemaakt, waarna met hen regels worden vastgesteld en aangevuld.

Als pesten optreedt, moeten leerkrachten (in samenwerking met de ouders) dat kunnen signaleren en duidelijk stelling nemen.

Wanneer pesten ondanks alle inspanningen toch weer de kop opsteekt, moet de school beschikken over een directe aanpak.

Wanneer het probleem niet op de juiste wijze wordt aangepakt of de aanpak niet het gewenste resultaat oplevert dan is de inschakeling van een vertrouwenspersoon nodig. De vertrouwenspersoon kan het probleem onderzoeken, deskundigen raadplegen en het bevoegd gezag adviseren.

Op onze school zijn twee vertrouwenspersonen aangesteld (zie schoolgids).

HET PROBLEEM DAT PESTEN HEET:

De piek van het pesten ligt tussen 10 en 14 jaar, maar ook in lagere en hogere groepen wordt er gepest. Een pestproject alleen is niet voldoende om een eind te maken aan het pest- probleem. Het is beter om het onderwerp regelmatig aan de orde te laten komen, zodat het ook preventief kan werken.

HOE WILLEN WIJ DAAR MEE OMGAAN?

Op onze school gebruiken we de methode 'Goed gedaan' en Zien, als leerlingvolgsysteem.

Minimaal twee wekelijks wordt in de klas via de methode een onderwerp aan de orde gesteld.

Sociaal competent gedrag bestaat uit een hele reeks gedragingen. Die reeks is onder te verdelen in acht categorieën:

Ervaringen delen

Aardig doen

Samen spelen en werken

Een taak uitvoeren

Jezelf presenteren

Een keuze maken

Opkomen voor jezelf

Omgaan met ruzie

Elk schooljaar komen de categorieën voorbij, steeds aangepast aan de leeftijd. We werken ook met "Zien". Met behulp van de resultaten op Zien kunnen we de vorderingen van de kinderen in beeld brengen en eventueel de inhoud van de lessen aanpassen.

Andere werkvormen zijn ook denkbaar, zoals; spreekbeurten, rollenspelen, regels met elkaar afspreken over omgaan met elkaar en groepsopdrachten.

Het voorbeeld van de leerkrachten (en thuis de ouders) is van groot belang. Er zal minder gepest worden in een klimaat waar duidelijkheid heerst over de omgang met elkaar, waar verschillen worden aanvaard en waar ruzies niet met geweld worden opgelost maar uitgesproken. Agressief gedrag van leerkrachten, ouders en de leerlingen wordt niet geaccepteerd. Leerkrachten horen duidelijk stelling te nemen tegen dergelijke gedragingen.

Signalen van pesterijen kunnen o.a. zijn:

- *altijd een bijnaam, nooit bij de eigen naam noemen*
- *zogenaamde leuke opmerkingen maken over een klasgenoot*
- *een klasgenoot voortdurend ergens de schuld van geven*
- *briefjes doorgeven*
- *Beledigen*
- *opmerkingen maken over kleding*
- *isoleren*
- *buiten school opwachten, slaan of schoppen*
- *op weg naar huis achterna rijden*
- *naar het huis van het slachtoffer gaan*
- *bezittingen afpakken*
- *schelden of schreeuwen tegen het slachtoffer*
- *via social media negatief uitlaten over anderen*

Deze lijst kan nog verder worden uitgebreid: je kunt het zo gek niet bedenken of volwassenen en dus ook leerlingen hebben het bedacht. Leerkrachten en ouders moeten daarom alert zijn op de manier waarop kinderen met elkaar omgaan en duidelijk stelling nemen wanneer bepaalde gedragingen hun norm overschrijden.

REGEL 1:

Een belangrijke stelregel is dat het inschakelen van de leerkracht niet wordt opgevat als klikken. Vanaf de kleutergroep brengen we kinderen dit al bij:

Je mag niet klikken, maar... als je wordt gepest of als je ruzie met een ander hebt en je komt er zelf niet uit dan mag je hulp aan de leerkracht vragen. Dit wordt niet gezien als klikken.

REGEL 2:

Een tweede stelregel is dat een medeleerling ook de verantwoordelijkheid heeft om het pestprobleem bij de leerkracht aan te kaarten. Alle leerlingen zijn immers verantwoordelijk voor een goede sfeer in de groep.

REGEL 3:

Samenwerken zonder bemoeienissen: School en gezin halen voordeel uit een goede samenwerking en communicatie. Dit neemt niet weg dat iedere partij moet waken over haar eigen grenzen. Het is bijvoorbeeld niet de bedoeling dat ouders naar school komen om eigenhandig een probleem voor hun kind op te komen lossen. Bij problemen van

pesten zullen de directie en de leerkrachten hun verantwoordelijkheid (moeten) nemen en indien nodig overleg voeren met de ouders. De inbreng van de ouders blijft bij voorkeur beperkt tot het aanreiken van informatie, tot het geven van suggesties en tot het ondersteunen van de aanpak van de school.

REGELS DIE GELDEN IN ALLE GROEPEN:

De drie hoofdregels op onze school zijn:

- A) We zijn aardig voor onszelf, de andere leerlingen en de leerkrachten
- B) We gaan netjes om met de spullen van onszelf en van anderen
- C) We luisteren naar elkaar; iedereen mag voor zijn/haar menig uitkomen

Onder deze hoofdregels vallen de volgende regels:

- Doe niets bij een ander kind, wat jezelf ook niet prettig zou vinden
- Kom niet aan een ander als de ander dat niet wil.
- We noemen elkaar bij de voornaam en gebruiken geen scheldwoorden
- Als je kwaad bent ga je niet slaan, schoppen, krabben (je komt niet aan de ander). Probeer eerst samen te praten. Ga anders naar de meester of de juf.
- Niet: zomaar klikken. Wel: aan de juf of meester vertellen als er iets gebeurt wat je niet prettig of gevaarlijk vindt.
- Vertel de meester of de juf wanneer jezelf of iemand anders wordt gepest.
- Blijft de pester doorgaan dan aan de meester of juf vertellen.
- *Kinderen die pesten zitten zelf in de nesten!*
- Word je gepest praat er thuis ook over, je moet het niet geheim houden.
- Uitslachten, roddelen en dingen afpakken of kinderen buitensluiten vinden we niet goed.
- We beoordelen iemand niet op het uiterlijk.
- Nieuwe kinderen willen we goed ontvangen en opvangen. Zij zijn ook welkom op onze school.
- We zitten niet aan spullen van een ander.
- We luisteren naar elkaar.
- Iedereen hoort erbij.
- Samen zorg je ervoor dat het netjes blijft in de klas en in en rondom de school.
- Opzettelijk iemand pijn doen, opwachten buiten school, achterna zitten om te pesten is beslist niet toegestaan.
- Ga netjes om met het gebouw en alles wat er bij de school hoort.
- Probeer ook zelf een ruzie met praten op te lossen. Na het uitpraten kunnen we ook weer vergeven en vergeten.
- Samen zorg je ervoor dat er een goede sfeer heerst in de klas.

Deze regels gelden op school en daarbuiten

Pleinregels

- 's Ochtends om 08.15 uur, in de ochtendpauze en om 13.00 uur is er een pleinwacht van minimaal 1 persoon op het plein aanwezig.
- We stappen van de fiets af wanneer we in het fietsenhok komen.
- We spelen niet in de fietsenhokken.
- In principe gaat iedereen naar buiten in de pauze. Indien het regent beslist de pleinwacht of iedereen naar binnen mag.
- Het afval gooien we in de afvalbakken.
- Schop-, pak- en beukspelletjes e.d. zijn verboden!
- Beschadig bomen en planten niet.
- We gaan niet naar binnen als het niet nodig is. Tassen en sleuteltjes naar binnen brengen mag ook niet.

- Als de bel gaat, ga je op de rustig naar binnen.
- Als je problemen hebt, ga je naar de pleinwacht
- Probeer op de juiste manier met speelgoed om te gaan. Een schep is geen geweer.
- Op het plein blijven, alleen de kinderen van groep 7 en 8 mogen om de week inde pauze achter de gymzaal spelen.

Kinderen mogen in hun eigen groep een aanvulling geven op deze vastgestelde schoolregels, in overleg met de leerkracht.

Die aanvulling wordt opgesteld, door en met de groep, dit zijn de zgn. groepsregels.

Zowel schoolregels als groepsregels zijn zichtbaar in de school en klas opgehangen. We bieden alle regels in de klas aan in het begin van het schooljaar. De regels worden via de nieuwsbrief aan de ouders gecommuniceerd.

AANPAK VAN DE RUZIES EN PESTGEDRAG IN VIER STAPPEN:

Wanneer leerlingen ruzie met elkaar hebben en/of elkaar pesten proberen zij en wij:

STAP 1:
Er eerst zelf (en samen) uit te komen
STAP 2:
Op het moment dat een van de leerlingen er niet uitkomt (in feite het onderspit delft en verliezer of zondebok wordt) heeft deze het recht en de plicht het probleem aan de meester of juf voor te leggen
STAP 3:
De leerkracht brengt de partijen bij elkaar voor een verhelderend gesprek en probeert samen met hen de ruzie of pesterijen op te lossen en (nieuwe) afspraken te maken. Bij herhaling van pesterijen/ ruzies tussen dezelfde leerlingen volgen sancties (zie bij consequenties).
STAP 4:
Bij herhaaldelijke ruzie/ pestgedrag neemt de leerkracht duidelijk stelling en houdt een gesprek met de leerling die pest /ruzie maakt. De fases van bestraffen treden in werking (zie bij consequenties).
Ook wordt de naam van de ruziemaken/ pester in de klassenmap genoteerd. Bij iedere melding in de map omschrijft de leerkracht 'de toedracht'. Bij in ieder geval de derde melding in de map worden de ouders op de hoogte gebracht van het ruzie-pestgedrag. Mocht het pestgedrag zo ernstig zijn, dan kunnen de ouders eerder op de hoogte gebracht worden. Leerkracht(en) en ouders proberen in goed overleg samen te werken aan een bevredigende oplossing.
De leerkracht biedt <u>altijd</u> hulp aan de gepeste en begeleidt de pester, indien nodig in overleg met de ouders en/of externe deskundigen.

CONSEQUENTIES

De leerkracht heeft het idee dat er sprake is van onderhuids pesten:

In zo'n geval stelt de leerkracht een algemeen probleem aan de orde om langs die weg bij het probleem in de klas te komen.

De leerkracht ziet dat een leerling wordt gepest (of de gepeste of medeleerlingen komen het bij hem melden)

En vervolgens leveren stap 1 t/m 4 geen positief resultaat op voor de gepeste.

De leerkracht neemt duidelijk een stelling in.

De straf is opgebouwd in 5 fases; afhankelijk hoelang de pester door blijft gaan met zijn/ haar pestgedrag en geen verbetering vertoont in zijn / haar gedrag:

FASE 1:

Eén of meerdere pauzes binnen blijven.

Nablijven tot alle kinderen naar huis vertrokken zijn.

Een schriftelijke opdracht zoals een stelopdracht over de toedracht en zijn of haar rol in het pestprobleem.

Door gesprek: bewustwording voor wat hij met het gepeste kind uithaalt.

Afspraken maken met de pester over gedragsveranderingen. De naleving van deze afspraken komen aan het einde van iedere week (voor een periode) in een kort gesprek aan de orde.

FASE2:

Een gesprek met de ouders, als voorgaande acties op niets uitlopen. De medewerking van de ouders wordt nadrukkelijk gevraagd om een einde aan het probleem te maken. De school heeft alle activiteiten vastgelegd in de klassenmap en de school heeft al het mogelijke gedaan om een einde te maken aan het pestprobleem.

FASE 3:

Bij aanhoudend pestgedrag kan deskundige hulp worden ingeschakeld zoals de Schoolbegeleidingsdienst, de schoolarts van de GGD of schoolmaatschappelijk werk.

FASE 4:

Bij aanhoudend pestgedrag kan er voor gekozen worden om een leerling tijdelijk in een andere groep te plaatsen, binnen de school. Ook het (tijdelijk) plaatsen op een andere school behoort tot de mogelijkheden.

FASE 5:

In extreme gevallen kan een leerling geschorst of verwijderd worden.

BEGELEIDING VAN DE GEPESTE LEERLING:

Medeleven tonen en luisteren en vragen: hoe en door wie wordt er gepest.
Nagaan hoe de leerling zelf reageert, wat doet hij/zij voor tijdens en na het pesten.
Huilen of heel boos worden is juist vaak een reactie die een pester wil uitlokken. De leerling in laten zien dat je op een andere manier kunt reageren.
Zoeken en oefenen van een andere reactie bijvoorbeeld je niet afzonderen.
Het gepeste kind in laten zien waarom een kind pest.
Nagaan welke oplossing het kind zelf wil.
Sterke kanten van de leerling benadrukken.
Belonen (schouderklopje) als de leerling zich anders/beter opstelt.
Praten met de ouders van de gepeste leerling en de ouders van de pester(s).
Het gepeste kind niet overbeschermen bijvoorbeeld naar school brengen of 'ik zal het de pesters wel eens gaan vertellen'. Hiermee plaats je het gepeste kind juist in een uitzonderingspositie waardoor het pesten zelfs nog toe kan nemen.

BEGELEIDING VAN DE PESTER:

Praten; zoeken naar de reden van het ruzie maken/ pesten (baas willen zijn, jaloezie, verveling, buitengesloten voelen).
Laten inzien wat het effect van zijn/ haar gedrag is voor de gepeste.
Excuses aan laten bieden.
In laten zien welke sterke (leuke) kanten de gepeste heeft.
Pesten is verboden in en om de school: wij houden ons aan deze regel; straffen als het kind. wel pest – belonen (schouderklopje) als kind zich aan de regels houdt.
Kind leren niet meteen kwaad te reageren, leren beheersen, de 'stop-eerst-nadenken-houding'. of een andere manier van gedrag aanleren.
Contact tussen ouders en school; elkaar informeren en overleggen. Inleven in het kind; wat is de oorzaak van het pesten? *
Zoeken van een sport of club; waar het kind kan ervaren dat contact met andere kinderen wel leuk kan zijn.
Inschakelen hulp; sociale vaardigheidstrainingen; Jeugdgezondheidszorg; huisarts; GGD.

Oorzaken van pestgedrag kunnen zijn:

- Een problematische thuissituatie
- Voortdurend gevoel van anonimiteit (buitengesloten voelen)
- Voortdurend in een niet-passende rol worden gedrukt
- Voortdurend met elkaar de competitie aan gaan
- Een voortdurende strijd om macht in de klas of in de buurt

Adviezen aan de ouders van onze school:

Ouders van gepeste kinderen:

- Houd de communicatie met uw kind open, blijf in gesprek met uw kind.
- Als pesten niet op school gebeurt, maar op straat, probeert u contact op te nemen met de ouders van de pester(s) om het probleem bespreekbaar te maken.
- Pesten op school kunt u het beste direct met de leerkracht bespreken.
- Door positieve stimulering en zgn. schouderklopjes kan het zelfrespect vergroot worden of weer terug komen.
- Stimuleer uw kind tot het beoefenen van een sport.
- Steun uw kind in het idee dat er een einde aan het pesten komt.

Ouders van pesters:

- Neem het probleem van uw kind serieus.
- Raak niet in paniek: elk kind loopt kans pester te worden.

- Probeer achter de mogelijke oorzaak te komen.
- Maak uw kind gevoelig voor wat het anderen aandoet.
- Besteed extra aandacht aan uw kind.
- Stimuleer uw kind tot het beoefenen van een sport.
- Corrigeer ongewenst gedrag en benoem het goede gedrag van uw kind.
- Maak uw kind duidelijk dat u achter de beslissing van school staat.

Alle andere ouders:

- Neem de ouders van het gepeste kind serieus.
- Stimuleer uw kind om op een goede manier met andere kinderen om te gaan.
- Corrigeer uw kind bij ongewenst gedrag en benoem goed gedrag.
- Geef zelf het goede voorbeeld.
- Leer uw kind voor anderen op te komen.
- Leer uw kind voor zichzelf op te komen.

Social Media

De uitingsvormen van pesten veranderen de laatste jaren snel. Dit hangt samen met de opkomst van de moderne communicatiemiddelen. Vrijwel alle kinderen gebruiken Internet om te communiceren. Hoewel Internet een medium is met vele mogelijkheden, zijn er ook gevaren. Pesten via Internet is doorgaans nog harder dan pesten in het gewone leven, omdat daders makkelijker anoniem kunnen blijven en er geen rechtstreeks contact is tussen slachtoffer en dader. Wanneer wij klachten krijgen over cyberpesten, dan worden (door de school/de leerkracht) de volgende stappen ondernomen.

Stap 1 - De klacht

Een leerling of ouder komt naar de leerkracht toe, er worden vervelende mails gestuurd, de dader is onbekend (al zijn er meestal wel vermoedens). Probeer zoveel mogelijk materiaal te verzamelen, het betreffende mailtje (of mailtjes), de conversaties via social media (deze kunnen meestal opgeslagen worden) en evt. de Sms'jes. Lees deze eerst rustig door, het kan namelijk voorkomen dat een mailtje helemaal niet zo gemeen bedoeld is. Over e-mail kan je geen gevoelens overbrengen, je ziet er geen gezicht bij.

Stap 2 - De bron

Wordt het kind in kwestie ook in de klas gepest? Of is het een buitenbeentje? In dat geval zal de bron meestal binnen de klas zitten. Ook binnen de school (parallel klas, of hogere klas) is mogelijk, heeft het kind laatst ruzie met iemand gehad? Indien dit uit te sluiten is zal de bron buiten school liggen. Het is dan echter nog steeds belangrijk dat het kind geholpen wordt. Indien de bron binnen school ligt, ga dan praten met de leerkracht van die klas (of met uw eigen klas) misschien geeft iemand het meteen wel toe.

Stap 3 - Informatie en bewijs

Probeer zoveel mogelijk bewijsmateriaal te verzamelen, vraag het kind om de mailtjes uit te printen en in zijn e-mailinbox te bewaren. Deze kunnen later indien nodig door de politie worden gebruikt om de afzender te achterhalen. Hetzelfde geldt voor Social Media en SMS. Ondertussen kunt u het kind natuurlijk al leren om vervelende personen op Social Media te blokkeren of, als de bron buiten de school ligt, een ander e-mail adres aan te maken. De ICT-verantwoordelijke op school kan vaak ook helpen om te achterhalen of de mailtjes vanaf school zijn verstuurd.

Stap 4 - Gesprek met de ouders

Ga met de ouders van het gepeste kind praten, wanneer begon het pesten? Hebben zij enig idee wie er achter kan zitten? In principe volgt u dezelfde procedure als bij gewoon pesten

Stap 5 - Gesprek met de klas

Vertel in de klas dat er iemand vervelende mails ontvangt, laat duidelijk merken dat het kind dat gepest wordt dit niet op prijs stelt, als het een uit de hand gelopen grap betrof, draaien de kinderen nu wel bij en stoppen met verzenden. Kijk of er kinderen zijn die elkaar beschuldigen, of schuldig gedrag vertonen. Bespreek met de hele klas waarom het zo erg is om online gepest te worden (je ziet niet wie het is, kan je niet verweren). Vertel ze dat alleen de grootste lafaards via het Internet pesten.

Stap 6 - indien bron bekend / binnen de school

Als de bron van het pesten nu bekend is, volgden de leerkrachten het pestprotocol van de school. De pester kan snel worden gestraft en de hele klas moet een aantal lessen krijgen over verantwoord internetgebruik

Stap 7 - indien bron onbekend / buiten de school

Als duidelijk wordt dat de bron niet binnen de school zit, kunnen de leerkrachten alleen het gepeste kind wapenen. Gebruik daarvoor ons beschermingsgedeelte. Vraag het gepeste kind om een nieuw e-mail adres aan te maken en dat niet uit te geven, behalve aan zijn vrienden / vriendinnen. Vraag het kind ook om mensen die hij niet kent, niet te accepteren op Social Media sites. Mocht de pester nu toch weer achter deze gegevens komen, is het duidelijk dat de bron binnen de school zit.

Conclusie

Online pesten lijkt in veel gevallen op gewoon pesten, de gewone procedures kunnen dus een heel eind gevolgd worden. Het grootste probleem is meestal dat de bron onbekend is. De bron bekend maken is bijzonder moeilijk, het kan slechts gedaan worden door de politie. Daarom is het belangrijk om er met de kinderen over te praten en op die manier de bron te vinden.

Als de bron buiten de school zit, is het vaak genoeg als het kind een nieuw e-mail adres aanmaakt en dit niet uitgeeft. Leer uw kinderen voorzichtig om te gaan met privé-gegevens.

Dit PESTPROTOCOL heeft als doel:

“ Alle kinderen mogen zich in hun basisschoolperiode veilig voelen, zodat zij zich optimaal kunnen ontwikkelen”

Door regels en afspraken zichtbaar te maken kunnen kinderen en volwassenen, als er zich ongewenste situaties voordoen, elkaar aanspreken op deze regels en afspraken

Door elkaar te steunen en wederzijds respect te tonen stellen we alle kinderen in de gelegenheid om met veel plezier naar school te gaan!

Leerkrachten, de kinderraad en ouders uit de oudervereniging en de medezeggenschapsraad onderschrijven gezamenlijk dit PESTPROTOCOL

